(Nro. 4.)

GAZETA LWOWSKA.

W Piątek. Nro. 2. 5. Stycznia 1821.

Wiadomości kraiowe.

Dostrzegacz Austryiacki z d. 27. Grudnia umieścił następuiącą wiadomość z Opawy z d. 23. Grudnia:

Po stanowczem i nawzaiem udzielonem sobie oświadczeniu: z iakiey strony sprzymierzeni trzey Monarchowie uważaią rewolucyię wybuchłą w Królestwie Neapolitańskiem, zagaione zostały w Opawie narady.

W oświadczeniach tych, wykrywa się iednomyślne przekonanie, że owa rewolucyia, zapalona prez szalone stronnictwa, i przez żołnierstwo uchybiaiące powołania swoiego dokonana, a zatem i wynikłe ztąd gwałtowne obalenie wszystkich istnieiących prawnych stosunków, i zaprowadzone natomiast systema dowolności i bezrządu, nietylko sprzeciwia się widocznie tylekroć obiawionym przez Monarchów zasadom porządku, prawa, moralności i prawdziego Ludów dobra, ale nadto w nieodłącznych skutkach swoich, z bezpieczeństwem i spokoynością reszty Państw Włoskich a tem samem i z utrzymaniem stałego pokoiu w Europie, zgadzać się nie może.

Przekonani wspólnie o tych prawdach, wysocy Monarchowie postanowili nieodzownie użyć łącznych sił swoich do tego, aby teraźnieyszy stan rzeczy polityczny w Królestwie Oboiey Sycylii, nie maiący żadney prawey posady i tylko przez rokosz i przemocą zaprowadzony, rozwiązany został, i aby Król Jmć był w możności nadania swoim Państwom Konstytucyi, utrzymuiącey zupełnie iego Królewską dostoyność i z prawdziwem i trwałem dobrem iego Ludów oraz ze spokoynością Państw sąsiedzkich zupełnie zgodney.

Pragnąc oraz naygoręciey wysocy Monarchowie, aby nie używać kroków ostatecznych, chyba w razie nieodzownęy potrzeby, postanowili także nieopuścić żadnego środka poiednawczego, któryby odpowiadał Ich celom; i dla tego każdy w tey mierze nastręczaiący się wzięli pod troskliwą rozwagę. Po doyrzałem naradzeniu się uchwalili użyć kroku do samego Króla Jmci w Neapolu; kroku, który zdawał się im naywłaściwszym, częścią do uchylenia wszelkiey wątpliwości o prawdziwych zamiarach i uczuciach Dworów sprzymierzonych, ieżeliby takowa mogła ieszcze zaprzątać umysł prawie myślącego, częścią do tego, aby za pośrednictwem życzliwego Króla, znaczną większość Narodu Neapolitańskiego, pragnącego porządku i spokoiu, uwolnić od ucisku i wszystkich grożących mu niebezpieczeństw, oraz zapewnić spokoyność rzeszcie Państw Włoskich.

W tey myśli wysocy Monarchowie: N. Cesarz Austryiacki, Cesarz Rossyyski i Król Pruski, posłali na dniu 20. Listopada ř. z. listy iednobrzmiące do Króla Jmci Oboiey Sycylii, dosłowney treści następuiącey:

List N. Cesarza Jmci do Króla Neapolitańskiego.

Z Opawy d. 20. Listopada 1820.

Panie Bracie i wielce szacowny Teściu!

Smutne stosunki nie dozwoliły mi, przyymować odezw W. K. Mci uczynionych do mnie przed czterema miesiącami: Zdarzenia atoli, których się one bez wątpienia dotyczyły, zaięły nierównie i zatrudniły niezwłocznie Moy i Moich Sprzymierzeńców umysł; Mocarstwa sprzymierzone ziechały się do Opawy, aby wspólnie naradzać się względem wypadków, zagrażaiących resztę Państw Włoskich a może i całą Europę. Zgodziwszy się na te obrady, przystąpiliśmy do dzieła w zupełnym duchu układów z r. 1814, 1815 i 1818; układów, których cele i własności wiadome są równie W. K. Mci, iak i reszcie Europy; i na których wspiera się owe obrończe przymierze, z przeznaczenia swoiego powołane iedynie do zapewnienia polityczney niepodległości, nienaruszalności Państw wszelkich w ich posiadłościach i do ustalenia dobra i spokoiu powszechnego przez utrzymanie dobra i spokoiu każdego poiedynczego kraiu w Europie. Niemożesz więc W. K. Mość o tem powątpiewać,

że zamiar Gabinetów tu zebranych, iest nie inny, iak ten, by to, co W. K. Mość z oycowskiey troskliwości Swoiey życzysz sobie uczynić dla dobra Swoich Ludów, pogodzić z obowiązkami Monarchów sprzymierzonych, które na nich ciążą tak względem ich Państw własnych, iak i względem świata. Szczęśliwymi mienilibyśmy się, gdybyśmy tych świętych obowiązków dopełnić mogli za przyłożeniem się W. K. Mci. Wierni zasadóm, których się zawsze trzymamy, wzywamy dziś tey pomocy. W tym iedynie celu, przedstawiamy W. K. Mci życzenie Nasze, abyś chciał się z Nami ziechać i połączyć w mieście Laybachu. Obecność W. K. Mci w przekonaniu Naszem, przyspieszy tak potrzebne poiednanie. W imieniu drogiego dla W. K. Mci dobra Swoiego Królestwa, zaięci szczerze dobrem Jego własnem, czego zdaie się Nam, nie ieden dowód daliśmy, zapraszamy Go, abyś się mógł przekonać na nowo, o przyiacielskich Naszych dla Siebie uczuciach, i o tey otwartości, która całą polityką Naszą kieruie.

(Podpisano) Franciszek.

W krótce po nadeyściu tych listów do Neapolu odebrał Król Jmć Neapolitański list od Króla Jmci Francuzkiego, wzywaiący nayusilniey i w wyrazach nayuprzeymieyszey przyiaźni, aby zaprosiny wysokich Monarchów przyiął. Podobnież z własnego pociągu, uczynił także i Oyciec S.

Król Jmć Neapolitański, przesłał na to Odpowiedź następuiącą do N. Pana nie mniey iednobrzmiące Odpowiedzi do drugich obu wysokich Monarchów:

»Panie Bracie i wielce szacowny Zięciu!«

»Jeżeli w teraźnieyszych okolisznościach mógł bydź zdolnym móy umysł do uczucia radości, toć był zapewne w chwili odebrania listu W. C. Mći z Opawy i zebranych tamże wysokich Jego Sprzymierzeńców. Nad wszelki wyraz poruszony iestem wielkomyślnością, która kieruie wszystkiemi czynnościami W. C. Mći podiętemi dla dobra Narodów Europeyskich i szczególnieyszą dawniey iuż doświadczoną życzliwością W. C. Mci ku osobie moiey, i ku Ludom od Opatrzności pieczy moiey poruczonym, których dobro, szczęście i spokoyność iest wszystkich usiłowań moich celem. Po tak iawnem wynurzeniu uczucia moiego, łatwo sobie W. C. Mość wystawić możesz, z iaką wdzięcznością przyymuię wezwanie W. C. Mci, równie iak i Cesarza Jmci Rossyyskiego i Króla Jmci Pruskiego, abym uczestniczył w naradach Laybachskich nie maiących innego przedmiotu, prócz ustalenia celu nayświętszego przymierza. W wezwaniu tém, upatruię nowe dary Opatrzności, toruiącéy mi drogę do pracowania wspólnie z wysokimi Sprzymierzonymi nad dziełem, które imiona ich poda nayodległeyszéy potomności w drogim upomniku, i tym sposobem dopuszczaiącéy, abym miał nieiaki udział do sławy, która Ich czeka. Wasza C. Mość nie zechcesz wątpić o gotowości moiéy na takowe wezwanie; wyiazd móy nastąpi tak prędko, iak tylko okoliczności dozwolą.«

»Szczególnieyszą będzie dla mnie pociechą W. C. Mość znowu oglądać, Cesarza Jmći Rossyyskiego i Króla Pruskiego poznać osobiście i Ich mądrości i życzliwości dziękować za darowany pokóy moiemu Kraiowi. Nayprzyiemnieyszą będzie oraz dla mnie sprawa, wszystkie Członki rodziny moiéy przekonać o wdzięczności, która w moiem sercu karmię.«

»Przyymiy W. C. Mość zaręczenie nayszczególnieyszego poważania i niezmiennéy przychylności, z którémi zostaię

Waszéy Cesarskiey Mości

dobry brat i teść

Ferdynand.«

»Z Neapolu d. 11. Grudnia 1820.«

Według wiadomości z Neapolu datowanych d. 12go miał Król pod zasłoną fregaty Angielskiey i Francuzkiey la Duchesse de Berry, na okręcie woiennym Angielskim Vengeur (pod Kapit. Maitland) puścić się morzem do Livorna, a z tamtąd udać się do Laybachu. (Podług naynowszych wiadomości, Król Jmć Oboicy Sycylii wsiadł na okręt Vengeur d. 13. Grudnia po południu a d. 20. widziany był na wysokości Livorna).

Gdy w takim składzie rzeczy, narady trwaiące dotąd w Opawie, przeniesiono do Laybachu, N. Cesarz Jmć wyiedzie z Opawy d. 26. a d. 28. stanie w Wiedniu. Cezarz Jmć Rossyyski wyiedzie dniem późniey, i równie uszczęśliwi bytnością Swoią miasto Wiedeń. Król Pruski według przyrzeczenia danego na wyieździe z Opawy, uda się także przez Wiedeń do Laybachu, zapewne niebawem.

Z Klagenfurtu. — Na d. 13. Grud. z. r. przybył do tuteyszego miasta Marszałek polny Baron Wimpfen a nazaiutrz udał się w dalszą podróż do Włoch.

Gazeta wychodząca w Gracu z d. 17. z. m. wymienia pomiędzy obcemi, którzy tam

przybyli C. R. Radcę Stanu, Oubrila iako gońca z Florencyi.

Wiadomości zagraniczne.

Ameryka Hiszpańska.

Podług wiadomości odebranych z d. 10. Października r. z. z wyspy S. Troycy, spodziewano się codziennie, że Hiszpanie utracą resztę miast nadmorskich, ponieważ Kreolowie opuszczaią chorągwie Hiszpańskie i przechodzą do niepodległych.

Latorre przybył na d. 5. Września do Carracas z bardzo małą liczbą ludzi; przymuszony on został do odwrotu nie z powodu odniesioney klęski pod Bailaderes, lecz przez zbiegostwo Kreolów, z których na raz 300 ieźdźców opuściło chorągwie Hiszpańskie. Zapewniaią na nowo o zdobyciu Carthageny przez Bolivara, inne zaś doniesienia głoszą o zupełney iego klęsce.

Hiszpaniia.

O to iest zupełny wykaz mianowań i rozporządzeń, ogłoszonych na d. 29. Listop. z. r., które naydokładniey wystawiaią stan teraźnieyszych rzeczy w Hiszpanii a o których namieniliśmy w przeszłym Numerze gazety naszey; mianowani są: Jeneralnym Inspektorem milicyy: Jenerał Porucznik D. Pedro de la Barcena, teraz Jeneralny Kapitan Galicyi; — Jeneralnym Kapitanem Galicyi: Jenerał Porucznik D. Thomas Morena, teraz Jeneralny Kapitan Staréy Kastylii; — Jeneralnym Kapitanem Staréy Kastylii: D. Carlos Espinosa Marszałek polny; — Jeneralnym Kapitanem Estremadury: D. Manuel Velasco*) Marszałek polny; — Jeneralnym Kapitanem Arragonii: D. Rafał Riego; — Jeneralnym Kapitanem wysp Balearskich: D. Antonio Zea Marszałek polny; — Gubernatorem Madrytu D. Miguel Lopez Bannos Marszałek polny; — Gubernatorem San Lucar de Barremeda: Marszałek polny D. Filip Arco-Aguero. — Ministeryium prowincyy zamorskich powierzone iest P. Quadra w mieyscu P. Porcella.

D. Salvador Manzanares i D. Evaristo San Miguel, dway Członkowie klubu Lorenzyńskiego i klubu Fontana d'Oro, wygnani w początkach miesiąca Czerwca ze Stolicy, przywołani są na powrót i przywróceni do swoich obowiązków.

*) Velasco i Espinosa w początkach miesiąca Czerwca, podczas gdy Riego sprzeciwiał się rozkazom Krola, oddaleni byli i pierwszy od dowództwa Madryckiego drugi od dowództwa w Galicyi.

D. Antonio Alcala Galiano, gorliwy obrońca Riega i iego towarzyszów, nayzapamiętalszy mówca klubu Fontana d'Oro, którego postępowanie wiele umiarkowanych dzienników Madryckich, mianowicie: *Universal* naganiało, ma bydź mianowany Posłem Hiszpańskim w Lizbonie w mieyscu Kawalera Pando.

Wielka Brytaniia i Irlandyia.

Na d. 1. Grudnia zgromadziła się Rada gminna starego miasta Londynu i na zgromadzeniu tem uchwalono 48 głosami przeciwko 32, aby ułożyć do Króla adres i prosić go o oddalenie wszystkich Ministrów. Osławiony P. Waithmann odznaczał się szczególniey na tem zgromadzeniu namiętną wymową. W Hrabstwie Yorku zwołano zgromadzenie dla ułożenia podobnego adressu.

Podług naynowszych wiadomości odebranych z Londynu, Lord Major, otoczony Sir Williamem Curtis, Sir W. Brightonem, Sir C. Flowerem Starszymi gminnymi: Birch, Bridges i Hughes, tudzież innymi urzędnikami starego miasta udał się na d. 9. Grudnia r. z. do Carlton-House, dla złożenia Królowi Jego Mości na uroczystem posłuchaniu, wiernego adressu, ułożonego w naymocnieyszych wyrazach, przeciwko nieprzebłaganym nieprzyiaciołom Rządu, konstytucyi, praw i religii.

Deputowani akademii w Cambridge oświadczyli podobnie w adressie swoim do Króla swoią przychylność.

Od nieiakiego czasu zaszło tu wielkie rozłożenie woysk; z Anglii posełaią do Irlandyi pułki, które zastępuią znowu przybywaiące z Irlandyi.

Miasto i Akademiia Oxfordska, z powodu stanowczego oparcia się proiektom Radykalistów w celu oświecania miast, wystawione były codziennie naywiększym bezprawiom tey wyuzdaney tłuszczy. Przełożeni Akademii, mężowie, odznaczaiący się tak zasadami religiynemi i monarchicznemi, iak gruntowną nauką, bywaią mocno znieważani. Dnia 6. Listopada P. Philips ieden z przełożonych Kollegium Trinity napadnięty przy okrzykach: Niech żyie Królowa z wściekłością na ulicy, ledwie pozostał przy życiu.

Tegoż samego dnia inny godny mąż, P. Barrington, przełożony Kollegiium Orelnego doznał także naywiększych nieprzyiemności. Mowia, że Akademiia chce *in corpore* prosić Króla o obronę.

Hrabia Errol, Marszałek dziedziczny Szkocyi zaślubił sobie Miss Elizę Fitz

Clarence trzecią naturalną córkę Xięcia Clarencyi urodzoną z aktorki Mistris Jordan. Poczytuią za rzecz osobliwą, iż na szlubie iey znaydował się nietylko Xiąże, lecz i iego małżonka z całem swoim Dworem, a Xiężna Zofiia była na uczcie weselney. Cała rodzina Królewska obdarzyła Pannę młodą znacznemi podarunkami. Siostra iey iest ieszcze aktorką w Ameryce północney.

Francyia.

Monitor z d. 6. Grudnia r. z. umieścił rozporządzenie Królewskie z d. 23. Listopada zawieraiące różne nadzwyczayne środki dla Wyspy Korsyki tworzącey 17 dywizyią woyskową ze względu, iż wiele ciężkich zbrodni i rozruchów wydarza się ciągle na tey wyspie i z powodu nie dopełnienia wyroku na wielkiey liczbie złoczyńców, którzy uchylaiąc się od wymierzoney na nich kary ucieczką, ciągle zaburzaią spokoyność publiczną.

Monitor z d. 7. t. m. zawiera obszerne rozporządzenie względem przystępu do pałacu Królewskiego (*Reglement sur les entrees dans le Palais du Roi*) Przystęp ten *entreés* dzieli się na sześć klass, mianowicie 1) Wielki przystęp, stanowiący, iż każdego czasu można wniyść do sypialnego pokoiu Króla, 2) pierwszy przystęp do gabinetu; 3) przystęp do gabinetu; 4) przystęp do sali tronowey; 5) przystęp po pierwszey sali przed salą tronową; i 6) przystęp do drugiey sali. Urządzenie to oznacza dokładnie, iakim osobom i klassom właściwe są rcżne przystępy. *Grandes entreés* właściwe są tylko: pierwszemu Podkomorzemu (teraz Xięciu Talleyrandowi), pierwszemu Szambellanowi i Mistrzowi garderoby, pomimo tego tym osobom, którym Król wyraźnie tey łaski dozwala.

Na wstawienie się Xiężney Berry, zamienił Król na dożywotnie więzienie w domie poprawy, karę śmierci, zawyrokowaną przeciwko Gravierowi i Boutonowi, z powodu zbrodniczego zamachu spalenia szmermela pod arkadami galeryi, gdzie Xiężna ta mieszkała, oraz uwolnił obudwóch złoczyńców od wystawienia ich pod pręgierz i piętnowania.

Podług wiadomości z Paryża Xiąże Decrès umarł na d. 8. Grud. r. z. na rany pochodzące z opieczenia się. Monitor z d. 9. t. m. umieścił obszerny rys życia zmarłego. W dniu 9go Grudnia odprawiono uroczysty pogrzeb zmarłego.

D. 1. Grudnia między 5. i 6. godziną rano na przedmieściu S. Germain wykonano znowu skrytoboyczy napad na Officera gwardyi przyboczney Monsieur, nazwiskiem Bernier Deserges, trzech złoczyńców wypadłszy na niego z tyłu z lewey strony ulicy *Rue de l' Université*, nie daleko ulicy *Rue de belle chase*, zarzuciwszy mu chustkę na szyię, zawiązali mu usta, aby nie krzyczał. Wtedy ugodzili go kilka razy sztyletem, nayniebezpiecznieyszy był raz, który mu wymierzyli ku sercu, lecz i ten z powodu grubey książki, którą miał w boczney kieszeni nie mogł przeyść. Sztylet przeszył 209 stronnicę książki. Zaboycy słysząc hałas uciekli, a ieden z tych zanim opuścił nieszczęśnego tego Officera ugodził go ieszcze mocno nogą w niższą część ciała.

Sąd Izby Parów, maiący prawo rozstrzygać względem uwolnienia obwinionych o spisek Sierpniowy z. r., po wysłuchaniu zdania sprawy przez Kanclerza, uwolnił na d. 8go Grudnia dwóch podofficerów Legii Niższego Renu, oskarżonych iako współuczestników, i sześć innych osób, przeciwko którym wydano tylko rozkazy stawienia się.

Wydział naywyższego Sądu Karzącego Paryzkiego, zniosł wyrok Sądu (Assis) Departamentu Doub, odsyłaiący sprawę tak zwanych wschodnich spiskowych do Sądu Paryzkiego i kazał się stawić oskarżonym przed Sądem Królewskim w Lugdunie.

Gazeta Francyi wyraża: »Znaczną ilość broni, pałaszów, i pistoletów zagrabiono w Mühlhausen P.***; Policyia śledząc daley znalazła w szpichlerzu dwa działa. Odkrycie to sprawiło w owey okolicy wielkie wrażenie.

Niemcy.

Na d. 3. z. m. dotychczasowy nadzwyczayny Pozeł i umocowany Minister Cesarza Jego Mci Austryiackiego na Dworze Saskim Hrabia Bombelles, miał zaszczyt złożyć Królowi Jego Mości Saskiemu List odwołuiący go, a w mieyscu swoiem i w takimże charakterze przedstawić mianowanego Hrabię Antoniego Palfy.

Daniia.

Podług listu z Kopenhagi zeznał Doktor Dampfe, iż iest autorem pism buntowniczych, które u niego naleziono. Iest on ieszcze pod dozorem policyi, a kancellaryia oddała pod rozstrzygnienie Króla, cyli on i iego iedyny współuczestnik z professyi kowal maią bydź sądzeni przez zwyczayne Trybunały. Nie widziano potrzeby, aby w tey mierze oprócz wspomnionych osób miano kogoś aresztować.

Redakcyia F. Krattera. — Drukiem J. Pillera.